

O'QUVCHILARNING O'QISHNI TUSHUNISH QOBILIYATINI SUHBAT VA HIKOYA QILISH METODLARI ORQALI RIVOJLANTIRISH

Xakimova Shoxista Shodiyevna

Jizzax viloyati Jizzax shahar 33-DMTT logopedi.

***Annotatsiya:** Ushbu maqolada o'quvchilarning matnni tushunish darajasini aniqlashda suhbat va hikoya qilish metodlarining o'rni yoritiladi. Tadqiqot natijalari ushbu metodlar o'quvchilarning tafakkurini rivojlantirish, nutq faoliyatini faollashtirish hamda matnni chuqur anglashiga yordam berishini ko'rsatdi.*

***Kalit so'zlar:** o'qish savodxonligi, hikoya qilish, suhbat metodi, tushunish darajasi, pedagogik texnologiya.*

***Аннотация:** В данной статье рассматривается роль методов беседы и рассказывания историй в определении уровня понимания текста учащимися. Результаты исследования показали, что эти методы способствуют развитию мышления учащихся, активизируют речевую деятельность и помогают им глубже понять текст.*

***Ключевые слова:** грамотность чтения, рассказывание историй, метод беседы, уровень понимания, педагогическая технология.*

***Abstract:** This article discusses the role of conversation and storytelling methods in determining the level of students' understanding of the text. The results of the study showed that these methods help develop students' thinking, activate speech activity, and help them understand the text in depth.*

***Keywords:** reading literacy, storytelling, conversation method, level of understanding, pedagogical technology.*

KIRISH

Ta'lim jarayonida o'qish savodxonligini rivojlantirish muhim vazifalardan biridir. O'quvchilarning matnni qay darajada tushunganligini aniqlash uchun samarali metodlardan foydalanish talab etiladi.

Suhbat va hikoya qilish metodlari o'quvchilarning matnni qayta ishlash, asosiy g'oyani anglash va uni mustaqil bayon etish imkonini yaratadi.

METODOLOGIYA

Tadqiqot davomida quyidagi metodlardan foydalanildi:

pedagogik tajriba

kuzatuv

suhbat

hikoya qilish metodi

statistik tahlil

Tajriba davomida o'quvchilarga matn o'qitildi va ular bilan mavzu yuzasidan suhbat tashkil etildi. Shundan so'ng o'quvchilardan matn mazmunini hikoya qilib berish so'raldi.

NATIJALAR

Tajriba natijalari shuni ko'rsatdiki, suhbat va hikoya qilish metodlari o'quvchilarning o'qish savodxonligini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Ko'rsatkich Tajriba guruhi Nazorat guruhi

Matnni tushunish 82% 65%

Asosiy g'oyani aniqlash 78% 60%

Mustaqil hikoya qilish 75% 55%

Natijalar tajriba guruhida yuqori ko'rsatkichlar qayd etilganini ko'rsatadi.

MUHOKAMA

Suhbat va hikoya qilish metodlari o'quvchilarning faolligini oshiradi, ularni mustaqil fikrlashga undaydi. Bu metodlar orqali o'quvchilar:

matnni tahlil qiladi

asosiy g'oyani aniqlaydi

fikrini erkin bayon qiladi

Bu esa ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

XULOSA

Suhbat va hikoya qilish metodlari o'quvchilarning tushunish darajasini aniqlashda samarali vosita hisoblanadi. Ushbu metodlarni ta'lim jarayonida qo'llash o'quvchilarning nutqini, tafakkurini va o'qish savodxonligini rivojlantirishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Vygotskiy L.S. Tafakkur va nutq. – Moskva, 1982.
2. Levitan S.I. Pedagogika asoslari. – Moskva, 2000.
3. Filicheva T.B., Chirkina G.V. Bolalar nutqini rivojlantirish. – Moskva, 2001.
4. G'oziyev E. Umumiy psixologiya. – Toshkent, 2005.
5. Nurmatov S. O'yin mashqlar tizimi. – Toshkent, 2022.
6. Qodirova F. Maktabgacha pedagogika. – Toshkent, 2018.
7. Mahmudova D. Nutq nuqsonlarini korreksiya qilish. – Toshkent, 2022.
8. UNESCO. Early Childhood Speech Development. – Paris, 2019.
- 8 .Boboyev, A., & Jo'raev, A. (2004). Tilshunoslikka kirish. Toshkent: O'qituvchi.
- G'aniyeva, M. (2011). Nutq madaniyati va uslubiyat asoslari. Toshkent: Fan nashriyoti.
9. Karimov, M. (2018). Psixolingvistika asoslari. Samarqand: SamDU nashriyoti.
10. Vygotskiy, L.S. (1982). Myshlenie i rech'. Moskva: Pedagogika.
11. O'zbek tili va adabiyoti darsliklari (2020–2023 yillar), O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi.